

XXXI.

Betræknings

over

Lovforslaget om Oprettelsen af en Sø- og Handelsret i Kjøbenhavn.

(Afgivne af Landsstingets Udvalg den 9de December 1860.)

Under de Overveielser, hvorfor det foreliggende Lovudkast har været Gjenstand i Udvalget, har dette fornemmeligen haft sin Opmærksomhed rettet paa Indholdet af Bestemmelserne i Lovudkastets §§ 44 og 57, der handle om Beviset, og ere vi komne til den Overbeviisning, at disse Bestemmelser ikke bør blive staaende i Loven.

Vel sees det nemlig af § 43, at Dommerne skulle gjøre Rede for deres Overbeviisning, Maaden, paa hvilken, og Midlerne, ved hvilke de ere komne til den Anskuelse af de factiske Forhold, som de lægge til Grund for deres Dom, ligesom denne jo ogsaa skal kunne være Gjenstand for Prøvelse ved Højesteret, og at Meningen af Bestemmelsen i § 44, at Sø- og Handelsrettens Dommere afgjøre, om Beviis er tilvejebragt eller ikke, efter et frit Skjøn uden at være indskrænkede til de lovbestemte Beviser, saaledes ikke kan være den, at de som Nævninger skulle dømme alene efter det Indtryk, som Forhandlingerne have gjort paa dem, efter deres Samvittighed og subjective Skjøn. Men paa den anden Side fremgaaer det saavel af Ordindholdet som af den Begrundelse, der er bleven § 44 tildeelt, at Meningen ikke blot er den, at Dommerne ved Overveielser af de førte Beviser ikke skulle være bundne ved noget i Loven fastsat Maal, f. Ex. et bestemt Antal af Vidner, Indicier m. v., men at Tanken gaaer meget videre, og at det har været Hensigten at give en udtømmende Regel for Beviset i Sø- og Handelsfager i det Hele, og saaledes for

deres Bedkommende at ophæve alle de Bestemmelser, som Lovgivning og Retspraxis have opstillet med Hensyn til Tilvejebringelsen og Anvendeligheden af enkelte Bevismidler og da fornemmelig med Hensyn til Vidnebeviset.

Det er især denne sidste Side af Sagen, der forekommer Udvalget at være af overordentlig Vigtighed. Det fortjener i saa Henseende at bemærkes, at det er saa langt fra, at vor Retsforsætning lægger noget besvarende Vaand paa Parternes Berettigelse til at føre Beviis for deres omtvistede Ret, at den tværtimod giver dem den fuldeste Frihed i saa Henseende. Den indskrænker dem ingenlunde til Benyttelse af de enkelte i Loven udtrykkelig omtalte Beviser, men tillader dem Brugen af ethvert Mittel, der maatte kunne tjene til at belyse Retsforholdet og vubringe Dommeren Overbeviisning om Sagens sande Sammenhæng. Den tilsteder saaledes navnlig fuldstændig Brugen af det saakaldte indirecte eller Indiciebeviis, og det ikke alene, hvor man efter Sagens Natur nødvendig maa ty til det, naar det gælder om at udfinde Parternes Hensigt og Tanke med visse foretagne eller undladte Handlinger, etheller blot til at afhjælpe Manglerne ved et ved Hjælp af lovbestemte Bevismidler forsøgt Beviis, men ogsaa som selvstændigt Bevismiddel til derved at godtgjøre selve de factiske Omstændigheder og Forhold, der danne Grundlaget for Retsforholdet mellem Parterne. Det ligger endog i Sagens Natur, at dette Beviis maa komme til at spille en meget større Rolle i borgerlige